

KALAND a királyi pincében

A Citadella felől éjjel és nappal tűzharc ropogását hozta felénk a szél. Szállásom ablakán át néztem a felfelvillanó fényszórók pászmáit, a robbanások füstjét s a véres csata jeleivel oly nagy ellentétben álló, békésen nyugodt, havas hegyoldalakat...

Az utcán, sapka nélkül, lobogó hajjal egy ember futott házunk kapuja felé.

— No nézd csak, Tóth József! — kiáltotta meglepetten házigazdám és tolmácsom, Misó Ferenc. — Vajjon mi történhetett náluk. Tudja, — tette hozzá magyarázóan — Tóth a királyi borpincék pincemestere...

Amíg Misó beszélt, Tóth kifújta magát, megnyugodott valamelyest, de arcáról még mindig félelem tükröződött. Pergő nyelvvvel monodott valamit Misónak. Az felém fordult.

— Érdekes... — mondotta hitetlenül és csodálkozva. — Azt meséli, hogy van valaki a királyi pincékben. Olyan zajt hallott, mintha valaki köhögött volna az egyik üres hordóban... Mit gondolsz, ne menjünk oda? Meg kéne nézni, mi történik ott.

Látni szerettem volna a királyi pincézetet, de meg arra is kíváncsi voltam, miért ijedt úgy meg a pincemester. Beleegyeztem hát.

Odaértünk. A nyitott kapu tágas előtérbe vezetett, Ebből a hatalmas,

cementpadlós helyiségből sötét pince folyosó nyílik. Olyan széles és magas, hogy még egy mozdony is akadály nélkül közlekedhetne benne. Bejárata fölött nagybetűs felírás: „Munka, rend és fegyelem.”

Tóth József kicsit remegő kézzel mécseszt gyújt. Kicsit nehezen megy neki a dolog: a léghuzattól, e, vagy azért, mert a keze reszket — a mécses sokáig nem akart meggyulladni. Közben Misó Ferenc mesélt.

— Látja, ezeken a síneken kis vagonok vitték a hordókat. Itt, jobbra, ezekenél a nagy aszaloknál fejtették üvegekbe a bort. Amott, azokban a vasrekeszekben őrizték a borospalackokat évtizedeken át...

A mécses... meggyulladt. Mehetünk. Misó figyelmztetett.

— Jöjjen utánam. De el ne maradjon, itt könnyen eltéved az ember!

Hordók végtelen során mentünk. Tokaj, Eger, Badacsony, Kecskemét, Mór, Villány és Sopron nedűjének legnemessebb kincsei heverték itt évtizedek óta a sötétben. Erős a borszag, lélekzent is nehéz tőle. Jobbra megyünk, aztán balra, megint jobbra. Már fogalmam sincs, hol járhatunk, merre jöttünk be. Ebben az útvesztőben olyan érzés fogja el az embert, hogy sohasem találma ki egyedül. Sejtelmés zörejek idegesítenek:

a legkisebb hang is százméterekekről verődik vissza és sokáig kong, míg végre elvész valahol a földalatti útvesztő távoli, nagyon távoli sarkaiban.

— Hol volt a zaj? — kérdezi Tóth Józsefet Misó.

— A történelmi borok osztályán. Befordulunk egy oldalvájatba és nemsokára tágas helyiségbe jutunk. Itt vannak a „történelmi” hordók. Az ebben a helyiségben elraktározott bor színe olyan mint az arany. Az ára is olyan drága, mintha aranyból volna. Csak királyoknak adtak belőle, meg nagyon nagy uraknak. Utoljára Hitler és Mussolini ivott belőle... Tóth köp egyet, mikor erről beszél: ezt a két legutolsó borkóstolót láthatólag nem tartja elég „előkelőnek”.

Be-bevilágítunk az üres hordókba, nincs-e ott valaki. Óvatosan, lábujjhegyen megyünk tovább.

Egyszerre csak tompa hang jut a fülünkbe: valaki csuklott. A hang egy darabig ott zöngicsél körülöttünk, mint ha a pince visszhangja felerősítette volna, azután halkul s elvész valamelyik sarokban.

— A „királyi” hordóból jött — suttogja alig hallhatóan Tóth.

— Nézzük csak, ki az — mondom Misónak.

Óriási hordóhoz vezetnek. Misó ki-

nyitja a hordó felső csapóajtáját, Tóth bevilágít. Jómagam lövésre kész revolverrel várom, hogy mi lesz.

— Itt van! — s Misó váratlanul, legelőbbis az eddigi suttogás után váratlanul akkorát kiált, hogy a pince visszhangjától fájdalmasan megrezdül a dobhártyánk. — Itt van!!!

A hordóban valóban egy embert látunk. Fekszik. A lábánál fogva húzzuk ki a nyíláson. Patkós csizma. Zöldes posztónadrág, ugyanilyen köpeny. Végül előkerül a feje is, rajta német katonasapka. Fritz! Egy halálosan részeg Fritz. Misó és Tóth megrázzák, mint az ördög a molnárt.

Foglyunk értelmetlenül motyog valamit. Nehezen nyitja a szemét. Az arcán földöntúli részeg mosoly. De amikor meglát, hirtelen csodálkozás, majd rémület ül az arcvonalaira:

— Russisch!!!... Oh weh!... Egy perc múlva már teljesen magánál van. Vallatjuk.

Először azt hitte, hogy bajtársai jöttek érte. Hiszen Guderian tábornokot várták, hogy kiszabadítsa u budai „katlanba” szorult német csapatokat. Mégsem jött volna el?... Pedig minden katona hallotta Hitler parancsát: „A hadműveleteket magam vezetem!” Hát megint semmi sem lett belőle?... Amikor visszavonultak Budafokról, Kurt Milch már nem tudott elmenni. Eltévedt a csapatától s nem tudta, merre vegye útját. Ellátta tehát magát kenyérral, konzervekkel, szalonnával s lemászott ide a pincébe, gondolván, hogy itt majd megvárja a felszabadító csapatokat. Már mint Guderian tábornok csapatait. Nem, nem mondhatja, hogy rossz dolga volt a pincében. Kitűnő

borokat ihatott, jókat evett. Csendben maradt, sokat aludt. Ma azonban túlságosan sok tokajit öntött fel a garatra, „tetszik tudni, nagyon izlik...”, s megfeledkezett erről az átkozott visszhangról. No, mindegy. Ha fogoly, hát fogoly. „Sehr gut... bitte... úgys mind-egy: Hitler kaput.” Ó, Kurt Milch már a háború elején tuda ezt!...

Hát így. Kitaszigáltuk a németet a pincéből, nagyot szivtunk a friss levegőből, rágyújtottunk egy cigarettára és bortól illatozó németünkkel megindultak a parancsnokság felé.

ORESzt ROVINSZKIJ
szovjet katona

